

§. XV.

Utuntur quidam [sic!: quidem?] iisdem, cum Oratoribus, Poëtæ verbis, interdum tamen, vel metri necessitate, vel rerum vivacius pingendarum gratia, ad singularia rerum nomina fingenda adiguntur. Scitent talibus verbis omnia Carminum genera, nemo tamen Comicos, risum excitaturos, fingendi audacia antecessit. Verum cum oratoribus non nisi iis, quæ à præstantissimis aureæ ætatis scriptoribus civitate donata & consuetudine recepta, verbis uti liceat, suavior ego casto nitidoque stilo ufuro non essem, ut ex ligata ad solutam Orationem ficta Poëtarum verba transferat. Aliter à Quintiliano, Rhetorum Principe, edoctus, cui non solum, ex varia ratione lingvarum mista, oratio displicet; sed & simile vitium esse videtur, si quis poëtica vulgaribus misceat. Hæc fingendi consuetudo apud plerosque præstantissimos Romanorum Poëtas adeo invaluit, ut Flaccus sua in arte poëtica hanc commendaverit licentiam, præceptisque fingendi modum illustraverit: |

*In verbis etiam tenuis cautusq; ferendis
Dixeris egregie, notum si callida verbum
Reddiderit junctura novum. Si forte necesse est
Indiciis monstrari recentibus abdita rerum &c.*

9

§. XVI.

Non quidem hac libertate abdicandas [sic!] esse Poëtas, sed male ab oratoribus sibi exemplo proponi censeo. Quod quo facilius percipiatur, aliqua ex nostra placet adducere vernacula exempla:

Tyrann! dieß ist die Hand, die du entsceptert hast,
In ligata non adeo indecorum est, sed in prosa incongrua & adfectata esset imitatio, e. g. Aus Schweden läuft die Nachricht ein, daß sich die Königin selbst entsceptert habe. Hæc vanorum hominum stilo relinquenda sunt:

Ich sehe dich O Held entgeistert vor mir liegen.

Non, nisi ficto eliminato, verbo prosæ induit formam; ita enim dicendum est: Ich sehe den Helden todt vor mir liegen. Adtendi etiam meretur, non proprium tantum Poëtis fictorum esse | ufum verborum, sed & usitata alio modo construi verba, e. g. Opitius:

O Mars, ich singe dich, du starcker Gott der Kriege.

Aliena plane à communi loquendi forma est, dictio, quæ non confundi cum soluta oratione potest.

§. XVII.

Differunt tandem ab Oratoribus Poëtæ conceptibus, & styli caractere. Brevi hæc comprehensa periodo præcipua Poëseos capita sunt, quæ tantam explicandarum rerum ubertatem continent, ut, singula si distinctius, enucleatiusque tractare velimus, singulis propria decernenda esset dissertatio. Verum cum hujus non sit loci, conceptus quomodo formandi sint, quò ordine quo styli genere proponi debeant, docere, contentus sum, si modo, fictionem singulare Poëseos ornamentum, per quod à soluta distingvatur oratione, constituere indicavero.